

NARIADENIE BRUSEL I bis ALTERNATÍVNA PRÁVOMOC

Jana Vnuková

Ministerstvo zahraničných vecí a
európskych záležitostí SR

Alternatívna právomoc

- umožňuje osobu s bydliskom v jednom ČŠ žalovať v inom ČŠ
- výnimka zo všeobecného pravidla súdu obvyklého pobytu odporcu, jeho alternatíva
- je spravodlivé, aby vec preskúmal súd majúci užšiu väzbu so skutočnosťou zakl.nárok na náhradu škody – ľahšie dokazovanie
- reštriktívny výklad (prípady Melzer C-228/11)

Alternatívna právomoc vo veciach zmlúv – čl. 7

- **miesto zmluvného plnenia**, ktoré je predmetom žaloby:
 - určené dohodou strán
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť

Alternatívna právomoc – mimozmluvná zodpovednosť

- miesto, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok;
- vo veciach **nárokov na náhradu škody alebo navrátenie do pôvodného stavu v súvislosti s trestným činom**, na súde konajúcom v tejto trestnej veci, ak tento súd má podľa vnútroštátneho právneho poriadku právomoc konať v občianskych veciach;

Alternatívna právomoc – ostatné prípady

- občianskoprávny nárok na vrátenie predmetu kultúrnej hodnoty – **miesto, kde sa predmet kultúrnej hodnoty v čase začatia konania nachádza**
- spory týkajúce sa činnosti pobočky, zastúpenia alebo inej organizačnej zložky - **sídlo pobočky, zastúpenia alebo organizačnej zložky;**
- spory týkajúce sa poručníckeho fondu („trust“) proti zriaďovateľovi („settlor“), správcovi („trustee“) alebo oprávnenému („beneficiary“)- **sídlo poručníckeho fondu;**

Alternatívna právomoc čl. 7

- spory týkajúce sa **odmeny za záchranu nákladu alebo prepravného**
 - súd v mieste zaistenia nákladu na účely zabezpečenia vyplatenia odmeny
 - súd v mieste, kde takto mohol byť náklad zabezpečený
 - súd v mieste zloženia kaucie/inej zábezpeky
- iba ak sa tvrdí, že žalovaný má práva k nákladu

Alternatívna právomoc spojené žaloby – čl. 8

- ak ide o **jedného z viacerých žalovaných na súde** podľa bydliska **niektorého zo žalovaných**
 - ak sú nároky sú navzájom súvisiace,
 - je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach
- **Článok 8 odst.1** – niektorí zo žalovaných musia mať bydlisko alebo sídlo v obvode konajúceho súdu
 - Skutočnosť, že žaloby podané proti viacerým žalovaným majú rôzne právne základy, nie je prekážkou pre uplatnenie článku 8 odst.1 (Freeport, **C-98/06**)

Alternatívna právomoc žaloba o záruku – čl. 8

- **ods. 2: právomoc má súd, na ktorom sa vedie hlavné konanie** v prípade tretej osoby v konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde, na ktorom sa vedie hlavné konanie, ak sa toto nezačalo výlučne s úmyslom vyňať ju z právomoci súdu, ktorý by inak mal právomoc;

Alternatívna právomoc vzájomné nároky – čl. 8

- ods. 3: pri vzájomnom nároku vyplývajúcom z tej istej zmluvy alebo skutočnosti ako pôvodný nárok na súde, ktorý koná o pôvodnom nároku

Alternatívna právomoc – čl. 8

- ods. 4: vo veciach súvisiacich so zmluvou, ak žalobu možno spojiť so žalobou proti tomu istému žalovanému **vo veciach vecných práv k nehnuteľnosti**, na súde členského štátu, na **území ktorého sa majetok nachádza**

Alternatívna právomoc – judikatúra SD

- zmluva nemusí byť uzatvorená, záväzok však musí byť identifikovateľný a dobrovoľne prijatý jednou stranou voči strane druhej.
- Prípado Petra Engler (C-27/02), odst. 45 a 51

Alternatívna právomoc – judikatúra SD

- Žaloba na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvnej povinnosti je žalobou zo zmluvy v zmysle čl. 7 a právomoc má súd, v ktorého obvode mala byť splnená zmluvná povinnosť, v porušení ktorej vznikla žalobcovi škoda
- A. DeBloos, SPRL v. Sociétés commandite par actions Bouyer (C-14/76).

Alternatívna právomoc – judikatúra SD

- miesto jeho plnenia sa stanoví podľa rozhodného práva určeného podľa kolíznych noriem štátu súdu –
- **Industrie Tessili Italiana v. Dunlop AG (C-12/76)**

Alternatívna právomoc – judikatúra SD

- **miesto dodania tovaru či poskytnutia služby** sa určí bez ohľadu na rozhodné hmotné právo, **autonómne**, podľa **obsahu zmluvy**
Color Drack GmbH, **C-386/05**
- bez ohľadu na to, ktorá strana a ktorú povinnosť zo zmluvy žaluje

Alternatívna právomoc - judikatúra

- **Tovar** čl.23 a nasl.ZEÚ - výrobky, ktoré majú hodnotu vyjadriteľnú v peniazoch a sú schopné stať sa predmetom obchodnej transakcie (Komisia v. Taliansko, 7/68)
- **Služba** čl.49 a nasl.ZEÚ plnenia, ktoré sú spravidla poskytované za úplatu, ak nepodliehajú predpisom o voľnom pohybe tovaru, kapitálu či osôb
- **Odlíšenie „predaja tovaru“ od „poskytnutia služieb“**: o predaj tovaru ide, ak je predmetom zmluvy dodanie tovaru, ktorý sa má vyhotoviť alebo vyrobiť, napriek tomu, že si kupujúci stanovil určité požiadavky týkajúce sa zaobstarania, spracovania a dodania tovaru bez toho, aby poskytol materiál (**C-381/08, Car Trim GmbH v. Key Safety Systems Srl.**)

Alternatívna právomoc - judikatúra

- Veci týkajúce sa deliktu či quasideliktu zahŕňajú všetky nároky, ktoré smerujú k uplatneniu zodpovednosti žalovaného a ktoré nesúvisia so zmluvou alebo so zmluvnými nárokmi v zmysle čl. 7 nariadenia
- Petra Engler (**C-27/02**), ods.29

Alternatívna právomoc - judikatúra

- **Miesto, kde došlo k škode** - miesto, kde nastala škoda, aj miesto, kde došlo k udalosti, ktorá viedla k vzniku škody
- Handelswekerij G.J. Bier BVv.
Minesdepotassed´Alsace SA, **C-21-76**

Alternatívna právomoc – judikatúra SD

- **Pobočka** = trvalá predĺžená ruka zahraničnej právnickej osoby, zriadená pre účely podnikania v dotknutom členskom štáte
- Somafer SA **C-33/78**
- SAR Schotte GmbH **C-218/86**

Ďakujem za pozornosť

jana.vnukova@mzv.sk